

RTU studiju kurss "Izglītības vēsture un filozofija 21. gadsimta perspektīvā"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0420
Nosaukums	Izglītības vēsture un filozofija 21. gadsimta perspektīvā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Pāvels Jurs - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Lāsma Latsone - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss sniedz ieskatu izglītības filozofijas attīstības vēsturē un nozīmi mūsdienu pedagoģisko problēmu risināšanā, veicinot studējošo kritisko domāšanu un pētnieciskās prasmes izglītības filozofijas jomā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis - sniegt studentiem iespēju iepazīties ar būtiskākajiem jautājumiem un pamatnostādnēm pilsoniskajā izglītībā, analizējot mūsdienu pilsoniskās izglītības attīstības virzienus un problēmas, kā arī reflektējot par to konsekvencēm pedagoģiskajā praksē. Studiju kursa uzdevumi: 1. veidot spēju sociālekonomiskās un kultūras vēstures kontekstā analizēt pedagoģijas problēmas to vēsturiskajā attīstībā, kā arī pagātnes domātāju (teologu, filozofu, pedagogu) paustās pedagoģiskās vērtības; 2. veidot pētnieciskās prasmes aktuālu mūsdienu izglītības problēmu priekšvēstures analizē; 3. uz vēsturisko piemēru bāzes, veidot prasmi analizēt izglītības inovācijas un pamatot savu viedokli diskusijā par tām.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursā maģistranti, strādājot individuāli un grupās, apgūst izglītības zinātņu vēsturisko attīstību, iemācās analizēt aktuālas izglītības problēmas to vēsturiskajā perspektīvā, kā arī apgūst pētījuma metodoloģijas īpatnības izglītības vēsturē un filozofijā. Studenti patstāvīgā darba ietvaros apkopo un analizē dažādus vēstures avotus, mērķtiecīgi lasa teorētisko literatūru, veic patstāvīgus pētījumus ar dažādām vēstures pētniecības metodēm.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Furlong, J., Lawn, M. (Eds.) (2010). Disciplines of Education: Their Role in the Future of Education Research. Routledge. 2. Ķestere, I. (2005). Pedagoģijas vēsture: skola, skolēns, skolotājs. Zvaigzne ABC. 3. Krūze, A., Ķestere, I. (red.) Pedagoģijas vēsture: 15 jautājumi. RaKa, 2010. 4. Krūze, A. (red.) Laikmets un personība. 15.sējums. RaKa, 2015. 5. Schofield, H. (2012). The philosophy of education an introduction. Oxon: Routledge 6. Siegel, H. (2009). The Oxford Handbook of Philosophy of Education. Oxford: Oxford University Press. Papildu/Additional: 1. Braster, S., Grosvenor, I., Del Mar del Pozo, M. (Eds.) (2011). The Black Box of Schooling. A Cultural History of the Classroom. Peter Lang. 2. Depaepe, M. (2012). Between Educationalization and Appropriation. Selected Writings on the History of Modern Educational Systems. Leuven University Press. 3. Chankseliani, M., Silova, I. (2018). Comparing Post-Socialist Transformations. UK: Symposium Books. 4. Foucault, M. (1977). Discipline & Punish. The Birth of the Prison. New York: Vintage Books. 5. Herman, F. (2010). School Culture in the 20th Century. Mentality and Reality History of the Primary School. PhD theses, K.U. Leuven 6. Joseph, N. (2023). New Studies in the History of Education Connecting the Past to the Present in an Evolving Discipline. Routledge 7. Yi-Fu Tuan (1977). Space and Place: The Perspective of Experience. University of Minnesota Press. 8. Kehily M. J. (2013). Childhood in Crisis? An Introduction to contemporary Western Childhood. Glasgow: The Policy Press. 9. Kūle M. (red.) (2018). Kritiskā domāšana. Izglītība, medijpratība, spriestspēja. LU FSI. 10. Ķestere I. (2005). Pedagoģijas vēsture. Skola. Skolotājs. Skolēns. Rīga, Zvaigzne ABC. 11. Ķestere I., Krūze A. (Eds.) (2013). History of Pedagogy and Educational Sciences in the Baltic Countries from 1940 to 1990: an Overview. RaKa. 12. Ķestere I. (2015) Pedagoģijas vēstures pētniecība Latvijā: laikmeti, izaicinājumi un iespējas. No: Laikmets un personība Rīga : RaKa, 15.sēj., 196.-243.lpp. 13. McCulloch, G. (2011). The Struggle for the History of Education. Routledge. 14. Mārtinsons, K., Pipere, A., Kamerāde, D. (Red.) (2016). Pētniecība: teorija un prakse. Rīga: RaKa. https://www.janisroze.lv/lv/gramatas/akademiska-un-profesionala-literatura/citas-nozares/petnieciba-teorija-un-prakse.html 15. Ozola, I. (2014). Pedagoģijas zinātnes ģenēze Latvijā no 20. gadsimta 20. gadiem līdz 60. gadu sākumam. Promocijas darbs doktora zinātniskā grāda iegūšanai pedagoģijas nozarē, apakšnozare: pedagoģijas vēsture. Latvijas Universitāte. Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte. 16. Postman, N. (1982). The Disappearance of Childhood. London: W.H.Allen. 17. Prozorov, S. (2016). The Biopolitics of Stalinism: Ideology and Life in Soviet Socialism. Edinburgh University Press. 18. Rubene Z. (2008). Kritiskā domāšana studiju procesā. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 19. Rubene, Z. (2015). Pedagoģijas zinātne pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas. No: Laikmets un personība. Rīga: RaKa, 15.sēj., 105.-134.lpp. 20. Schofield, H. (2012). The philosophy of education an introduction. Oxon: Routledge 21. Siegel, H. (2009). The Oxford Handbook of Philosophy of Education. Oxford: Oxford University Press. 22. Šilis V. (Red.) (2015). Filosofiskā antropoloģija. Rīga: RSU. 23. Staris A., Ūsiņš V. (2007). Izglītības un pedagoģijas ideju attīstība Latvijā līdz 1900. gadam. Rīga, RaKa. 24. Trencsenyi, B. et al. (2018). A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Vol.II United Kingdom: Oxford University Press. 25. Wyness M. (2012). Childhood and Society. New York: Palgrave Macmillan. Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. Educational Research. Taylor&Francis Online. 2. European Journal of Teacher Education. Taylor&Francis Online. 3. International Journal of Smart Education and Urban Society
Nepieciešamās priekšzināšanas	Vēsturisko procesu hronoloģijas (periodizācijas pamati).

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Pētniecība izglītības un filozofijas vēsturē.	16	30	8	32
Paradigmu maiņas izglītībā.	10	24	4	32
Bērības sociālās koncepcijas attīstība.	6	20	4	24
Skolas kultūras veidošanās un tās pētniecība.	10	26	4	32
Pedagoga profesionalizēšanās.	6	20	4	24
Kopā:	48	120	24	144

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
--------------------------------	------------------------------

Zināšanas: 1. Zina izglītības fenomenu attīstību Eiropas kultūras vēstures kontekstā. 2. Zina un orientējas svarīgākajās izglītības reformās un inovācijās Eiropā. 3. Pārzina izglītības vēstures avotu bāzi.	Individuālie semināri un patstāvīgie darbi (katrā tematiskā blokā): 1) Sadalīties grupās, lai apgūtu docētāju sagatavotos materiālus par izglītības reformētājiem (Džūijs, Montesori, Šteiners u.c.). 2) Izmantojot portālu "Periodika.lv", sagatavot mutisku pārskatu par trīs publikācijām, kas attiecas uz pētījuma problēmu (izmantojot periodiku līdz 21.gs.). 3) 2 intervijas par bērnības koncepciju ar respondentu, kas dzimis līdz 1945 gadam, un respondentu, kas dzimis pēc 1985.gada. 4) Vizuālo avotu (fotogrāfijas) apzināšana: sagatavot 3 klases fotogrāfijas no dažādiem laika periodiem. 5) Skolotāja tēla pētniecība dažādos avotos.
Prasmes: 4. Prot mutiski un rakstiski akadēmiskā latviešu valodā formulēt un aizstāvēt savu viedokli par pretrunīgi vērtētiem izglītības fenomeniem (piem., izglītības reformām). Prot atpazīt un formulēt mūsdienu pedagogijas problēmu vēsturisko izcelsmi. 5. Prot izvērtēt un salīdzināt dažādus (arī pretrunīgus) vēstures avotus un interpretēt to saturu. 6. Prot patstāvīgi organizēt savu pētniecisko darbību izglītības vēsturē. 7. Prot vadīt (plānot un pašvērtēt) aprakstošu pētījumu izglītības vēsturē, izmantojot integrētas zināšanas un izpratni par dažādām pedagogiskajām norisēm.	Individuālie semināri un patstāvīgie darbi (katrā tematiskā blokā): 1) Sadalīties grupās, lai apgūtu docētāju sagatavotos materiālus par izglītības reformētājiem (Džūijs, Montesori, Šteiners u.c.). 2) Izmantojot portālu "Periodika.lv", sagatavot mutisku pārskatu par trīs publikācijām, kas attiecas uz pētījuma problēmu (izmantojot periodiku līdz 21.gs.). 3) 2 intervijas par bērnības koncepciju ar respondentu, kas dzimis līdz 1945 gadam, un respondentu, kas dzimis pēc 1985.gada. 4) Vizuālo avotu (fotogrāfijas) apzināšana: sagatavot 3 klases fotogrāfijas no dažādiem laika periodiem. 5) Skolotāja tēla pētniecība dažādos avotos.
Kompetence: 8. Studiju pašvadība. Sadarbība un līdzdalība. Radošums. Kritiskā domāšana, pašrefleksija.	Individuālie semināri un patstāvīgie darbi (katrā tematiskā blokā): 1) Sadalīties grupās, lai apgūtu docētāju sagatavotos materiālus par izglītības reformētājiem (Džūijs, Montesori, Šteiners u.c.). 2) Izmantojot portālu "Periodika.lv", sagatavot mutisku pārskatu par trīs publikācijām, kas attiecas uz pētījuma problēmu (izmantojot periodiku līdz 21.gs.). 3) 2 intervijas par bērnības koncepciju ar respondentu, kas dzimis līdz 1945 gadam, un respondentu, kas dzimis pēc 1985.gada. 4) Vizuālo avotu (fotogrāfijas) apzināšana: sagatavot 3 klases fotogrāfijas no dažādiem laika periodiem. 5) Skolotāja tēla pētniecība dažādos avotos.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. Starppārbaudījums - darbs semināros (vēsture un filozofija). Vērtēts tiek darbs semināros. Paredzēti 12 semināri. Katrā seminārā par semināra tēmas apguvi un praktiskā uzdevuma veikšanu tiek iegūts vērtējums no 0 līdz 2 punktiem.	25
2. Starppārbaudījums - aktuālas izglītības problēmas pētījuma plāns maģistra darbā izvirzītās problēmas risināšanā filozofijas dimensijā.	25
Noslēguma pārbaudījums - esēja par aktuālas izglītības problēmas priekšvēsturi sava maģistra darba kontekstā.	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	24.0	24.0	0.0		*	